І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 81-83 Grand St Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXI. No. 208. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 16-го ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1974 Ч. 208. VOL. LXXXI.

АКЦІЯ В ОБОРОНІ ВАЛЕНТИНА МОРОЗА ПРОДОВЖУЄТЬСЯ І РОЗГОРТАЄТЬСЯ. УККА І КОМІТЕТ ОБОРОНИ МОРОЗА ІНФОРМУВАЛИ СЕНАТОРІВ БАКЛІ І МОНДЕЙЛА ПЕРЕД ЇХ ВІДВІДИНАМИ В МОСКВІ. ДЛЯ ВІСТОК ПРО МОРОЗА МОСКОВСЬКИЙ ТЕЛЕФОН „НЕ ПРАЦЮЄ".

У СОВЄТСЬКІЙ КАТОРЗІ: ВАЛЕНТИН МОРОЗ ГОЛОДУЄ

ДЕНЬ ГОЛОДІВКИ

139

У МОСКВІ ДЛЯ ВІСТОК ПРО ВАЛЕНТИНА МОРОЗА — „ТЕЛЕФОН НЕ ПРАЦЮЄ"

Вашингтон. — Комітет Оборони Валентина Мороза інформує, що протягом кількох останніх тижнів він був у телефонному контакті з Татьяною Сергіївною Ходорович, членом Комітету захисту людських прав у Москві, яка подавала інформації про стан Валентина Мороза та інших українських політичних в'язнів у Совєтському Союзі.

В попередніх повідомленнях про інформації одержані з Москви і в транскриптах цих розмов Комітет не подавав імени Татьяни Ходорович. Тепер, одначе, після останньої розмови, під час якої контакт був раз і назавжди перерваний, Комітет постановив оприлюднити її ім'я і звернувся в її справі до голови Комітету захисту людських прав у Москві, академіка Андрея Сахарова.

Остання розмова з Татьяною Ходорович звучала так:

Комітет: — Галло!

Ходорович: — Так.

К: — Ми до Вас дзвонимо з Вашинґтону.

Х: — Дуже гарно.

К: — Доброго здоров'я. Вибачте, що так пізно.

Х: — Нічого, нічого.

К: — Але скоріше не міг Вас дістати.

Х: — Ясно ,не могли додзвонитись.

К: — Не міг додзвонитись, не було відповіді. А як там у Вас, що нового?

Х: — Нового? Так як Вам сказати, спеціяльних новин у нас немає.

К: — У нас була інформація про Мороза. Знаєте, що Рая відвідувала його?

Х: — Так, так, він є у дуже поганому стані. Виглядає, що дали побачення тому, щоб показати, що Він все ж таки живий, поскільки громадськість хвилювалася, думала про найгірше.

К: — А чи Рая була сама на побаченні?

Х: — ....

К: — ... Галло... Галло!.. Татьяно Сергіївно, чи Ви мене чуєте?... Галло... Я Вас не чую... Нас перервали... Галло... Нас перервали...

Московська операторка сказала, що „телефон не працює". Цю саму відповідь одержано через годину, вранці наступного дня і під час трьох дальших спроб.

Представник Комітету Оборони Валентина Мороза заявив, що попередні розмови з Татьяною Ходорович також переривалися, але тільки тимчасово.

Татьяна Сергіївна Ходорович вже віддавна виступає на захист переслідуваних у Совєтському Союзі. До 1972 року вона працювала як лінґвіст у Інституті російської мови при Академії Наук у Москві. Вона стала членом Комітету захисту людських прав, очоленого Андрієм Сахаровим. В квітні цього року Татьяна Ходорович передала західнім кореспондентам у Москві заяву, в якій закликала Західній Світ заступитись за В. Мороза.

Відбулася нарада Комісії прав людини і дослідів сучасної України УККА

Філядельфія. — В четвер 14 листопада тут відбулося засідання Комісії оборони прав людини і дослідів сучасної України, покликаної Екзекутивою Українського Конґресового Комітету Америки. На засіданні, в якому взяли участь проф. Б. Гнатюк — голова, д-р М. Сосновський — секретар, І. Білинський, генеральний секретар УККА, мґр І. Базарко, екзекутивний директор, проф. П. Стерчо, інж. О. Зінкевич, Д. Левчук, О. Калинник і, як гості, члени Комітету оборони В. Мороза з Вашинґтону Є. Іванців та А. Міхняк, обговорено справу давніше запланованих публікацій про ситуацію в Україні на відтинках церковному, літературно-культурному і суспільно-політичному та справу періодичного публікування матеріялів про відносини в Україні. Крім того ширше обговорено справу оборони політичних в'язнів в Україні, зокрема В. Мороза, і пов'язану з цим діяльність вашингтонського Комітету оборони В. Мороза. У висліді довшої дискусії узгіднено співпрацю між Комісією і Комітетом, при чому узгіднено, що представники Комітету Є. Іванців та А. Міхняк репрезентуватимуть Комітет в Комісії, як її члени. Заплановано у найближчому часі відбути нараду українських комітетів і установ, які на терені ЗСА займаються справою оборони українських політичних в'язнів в СССР.

СЕНАТОР БАКЛІ ПЕРЕД ВІД'ЇЗДОМ ДО МОСКВИ ОДЕРЖАВ ВІД УККА ІНФОРМАЦІЇ ПРО УКРАЇНЦІВ, ЗОКРЕМА ПРО МОРОЗА

Ню Йорк. — Перед від'їздом сенатора Джеймса Л. Баклі до Москви для перевірки домовлених між Америкою і Совєтським Союзом еміґраційних полегш із Совєтського Союзу, Католицька Допомогова Акція нюйоркської Архидієцезії звернулася до Українського Конґресового Комітету та деяких інших установ, прохаючи додаткових інформацій для сенатора Баклі відносно українців. У відповідь на це прохання, Канцелярія УККА в окремому листі, датованому 6-го листопада та підписаному екзекутивним директором мґром Іваном Базарком і редактором „Українського Квартальника" д-ром Володимиром Душником, коротко і ядерно з'ясувала Сенаторові стан українців в СССР та деякі з головних проблем, що сьогодні найбільше турбують американських громадян українського роду.

В листі насамперед стверджено, що коли б еміґраційне домовлення між ЗСА і СССР достосувати до відсоткового відношення населення Совєтського Союзу, то на домовлених 60,000 виїздових віз для еміґрантів із овєтського Союзу українцям належало б понад одинадцять тисяч таких віз. Цю вимогу піддержано відповідними арґументами, зокрема численними громадянами українського роду в Америці, які мають в Україні своїх рідних, що напевно бажали б з'єднатись з ними в Америці.

Крім еміґраційних справ, УККА звернув сенаторові Баклі увагу на неймовірне здирство совєтського уряду митних оплат від американських громадян за дарові посилки їхнім рідним у Совєтському Союзі. Совєтський уряд ограблює американських громадян, вимагаючи від них митних оплат від дарових посилок до Совєтського Союзу в сумі, яка в 200 до 400 відсотків перевищує вартість самих пакунків. Цей грабунок мусить бути припинений — сказано в листі УККА.

В інформаційному листі УККА звернено увагу сенатора Баклі зокрема на совєтські режимні переслідування, арешти і засуди українських інтелектуалістів та знущання над ними, найбільш промовистим символом якого можуть послужити Валентин Мороз, Леонід Плющ та численні інші. „В заключенні ми закликаємо Вас, Сенаторе, зробити все можливе, щоб допомогти поневоленим і переслідуваним українцям" — сказано в листі УККА.

ДВА СЕНАТОРИ МАЮТЬ ІНТЕРВЕНІЮВАТИ В СПРАВІ ВАЛЕНТИНА МОРОЗА В МОСКВІ

Вашингтон. — Комітет Оборони Валентина Мороза у Вашинґтоні надіслав телеграми американським сенаторам Волтерові Мондейлові і Джеймсові Баклі, закликаючи їх інтервеніювати в справі Валентина Мороза під час їхніх відвідин Москви.

Сенатор Мондейл з Міннесоти саме тепер відбуває подорож по Совєтському Союзі як офіційний гість совєтського уряду. Сенатор Баклі прибув з візитою до Москви без запрошення, з метою перевірити випадки порушення людських прав у Совєтському Союзі. За словами його брата Вілляма Баклі, сенатор Джеймс Баклі хоче ознайомитись „з нежидівськими жертвами совєтської тиранії".

Дорадники сенаторів запевнили Комітет Оборони Валентина Мороза, що сенатори свідомі останнього розвитку подій в справі Мороза. Директор вашингтонського бюра Комітету Андрій Міхняк, повідомляючи про це, закликав усіх українців посилити кампанію надсилання листів і телеграм до президента Форда, державного секретаря Кіссінджера, сенатора Генрі Джексона і своїх сенаторів і конґресменів. Міхняк сказав, що зокрема важливо саме тепер засипати президента Форда телеграмами, коли він готується до зустрічі з совєтським партійним керівником Брежнєвим. Ця зустріч почнеться 23-го цього місяця.

А співголова Комітету Оборони Валентина Мороза Євген Іванців заявив, що Комітет продовжуватиме свої зусилля в Конґресі, щоб зрушити вже подані резолюції з комісій на пленум Сенату і Палати Репрезентантів. „Ми мусимо здобути підтримку яких двохсот конґресменів і п'ятдесяти сенаторів", сказав Іванців, „щоб мати будь-які шанси на схвалення цих резолюцій в Конґресі". Досі таких прихильників є сорок п'ять у Палаті Репрезентантів і сім у Сенаті.

В середу, 6-го листопада, у Вашинґтоні відбулася демонстрація — похід із свічками до совєтського посольства. Ця демонстрація, з участю українців Вашинґтону і Балтимору, відбувалась саме тоді, як у посольстві влаштовували прийняття напередодні річниці большевицької революції. Крім представників Комітету Оборони Валентина Мороза, перед совєтським посольством також промовляв Дейвид Вайсброт, голова вашингтонського відділу організації Міжнародна Амнестії. Ця міжнародна організація, як відомо, виступає на захист несправедливо ув'язнених в усіх країнах світу. Недавно Міжнародна Амнестія звернулась у справі Валентина Мороза до совєтського партійного керівника Брежнєва. В демонстрації взяло участь понад 70 осіб.

Колишні совєтські письменники створили в Парижі Комітет для оборони дисидентів в СССР

Вашингтон. — Комітет оборони Валентина Мороза інформує, що група колишніх членів оборони людських прав в СССР і Чехо-Словаччині проголосили в Парижі 8-го листопада, що вони створили окремий Комітет з метою виступати в обороні дисидентів за залізною заслоною. Між організаторами Комітету є такі відомі колишні підсовєтські письменники, як: Синявський, Некрасов, Максімов, Фейнберґ та ін. Під час пресової конференції в Парижі вони між жертвами совєтських переслідувань зокрема вирізнили Валентина Мороза.

ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ПОСИЛЕННЯ НАТИСКУ НА КУЛЬТУРНОМУ ВІДТИНКУ В СССР

Москва. – У зв'язку з призначенням на міністра культури СССР Петра М. Демічева, відомого від яких десяти років відповідального наглядача від імени Політбюра ЦК КПСС над справами мистецтва і пропаґанди, поширилися тут вістки, що Політбюро ЦК КПСС вирішили загострити „курс на культурному фронті", привертаючи тверду партійну ортодоксію, виразником якої весь час був власне Демічев. Західні дипломати і коментатори відзначають заяви і декларації Демічева на тему західньо-східньої ідеологічної боротьби, як дуже негнучкі і „консервативні". Позиція Демічева, який прийшов на місце недавно померлої Катерини Фурцевої, яка упродовж 14 років була міністром культури, буде набагато сильніша, бо він займає також позицію одного із секретарів ЦК КПСС. Коментуючи призначення П. Демічева на міністра культури СССР, один совєтський літературний критик мав заявити, як інформує „Ню Йорк Таймс" з 15 листопада, що „ніхто з лібералів не танцюватиме. Він є жорстокою людиною".

На це, що совєтський режим буде затискувати культурне життя в СССР і втискати його в рямки т. зв. соціялістичного реалізму, вказує демонстративне схвалення мистецької виставки цих совєтських мистців, які придержуються офіційної вимоги щодо „соцреалізму". 10 листопада 10 членів ЦК КПСС відвідало цю виставку, влаштовану для відзначення 25-річчя Академії мистецтв. Михаїл Суслов, член Політбюро ЦК КПСС і партійний ідеолог, коментуючи цю виставку, заявив, що йдеться про „мистецтво для сучасности і для майбутнього". Одночасно „Правда' 'опублікувала редакційну, в якій повновно повертається до питання „загострення ідеологічної боротьби", з пересторогою всім тим мистцям -нонконформістам, які відмовляються придержуватися засади „соцреалізму". В статті пишеться, що „деякі представники мистецької інтеліґенції, які з уваги на свій вік вже вибули з рядів комсомолу, не стали членами мистецьких профспілок і намагаються себе самих репрезентувати, не беручи активної участи у суспільному житті".

СОВЄТСЬКІ ДИСИДЕНТИ ГОТУЮТЬ ПУБЛІКАЦІЮ ЕСЕЇВ ПРО СССР

Москва. — „Ню Йорк Таймс" з 15 листопада інформує, що група совєтських дисидентів під проводом математика Ігоря Шафаревича підготовила антологію есеїв на тему різних аспектів життя в СССР. Ця збірка есеїв появиться найперше російською мовою у Парижі і міститиме також два есеї А. Солженіцина, який ідею такої антології висунув ще перед трьома роками, але не міг її реалізувати з уваги на режимові переслідування і видалення з СССР. Про цей плян Ігор Шафаревич поінформував західніх кореспондентів, кажучи, що в книзі будуть „проаналізовані проблеми соціяльного і духового життя нашої країни" і буде доказано, що дисиденти мають всі дані на те, щоб своїм трудом причинитися до змін в СССР. Серед тем, що будуть у цьому збірнику, будуть такі, як питання націоналізму, ролі церкви, умов життя сільського населення в СССР та ін. Серед авторів крім Солженіцина, є такі відомі дисиденти як: кібернетик М. Агурський, історик мистецтва, Є. Барабанов, історик В. Борісов і сам І. Шафаревич. А. Солженіцин написав на тему „Про привернення віддиху і свідомости" та „Образованщина". І. Шафаревич написав есей на тему „Чи Росія має майбутнє?".

У заяві для преси, переданій на письмі, І. Шафаревич відзначає, що марксистська ідеологія може „захопити духовість людей", але на дуже короткий час і у кінцевому ефекті мусить допровадити до „національної, а то й світової катастрофи". Згідно з його думкою, марксистська ідеологія, маючи монополію в країні, унеможливлює людям „застановлятися над основними питаннями життя".

Зустріч Брежнєва з президентом Фордом відбудеться в ресорті Океанськая

Москва. — Аґентство Юнайтед Прес Інтернешенал повідомило, що зустріч президента Форда з Л. Брежнєвим, запланована на 23-24 листопада, відбудеться у здоровному ресорті Океанськая над Амурським заливом, 12 миль від центру Владивостока. Як відомо Владивосток і округа є районом забороненим для будь-яких відвідин чужих гостей, головно тому, що там находиться найбільша совєтська воєнна морська база на Далекому Сході. У цьому районі якраз тепер температура обнизилася до 8 ступенів нижче зера за Цельзієм.

„Красная Звєзда" напастує американського амбасадора у В'єтнамі

Москва. — Газета „Красная Звєзда", орган міністерства оборони СССР, в числі з 13-го листопада ц.р. гостро заатакувала американського амбасадора у В'єтнамі Грама А. Мартіна, закидаючи йому таємну співпрацю з урядом Південного В'єтнаму в напрямі зірвання Паризького домовлення про В'єтнам. Після останнього виступу маршала Андрея Гречка на жовтневій параді в Москві з обвинуваченням західних „імперіялістів і реваншистів, якіготуються до війни", „Красная Звєзда" помістила вже декілька гострих заміток проти політичних діячів ЗСА і їх союзників. Напади „Красной Звєзди" на амбасадора Мартіна базувались на висловленій ним критиці поведінки Північного В'єтнаму, який постійно нарушує умову, висилаючи доПівденної частини В'єтнаму свої військові з'єднання.

РЕҐІОНАЛІСТИ ВІДБУЛИ КОНФЕРЕНЦІЮ, СХВАЛИЛИ ШИРОКИЙ ПЛЯН ПРАЦІ

Ню Йорк (І. Д.). Заходом Комісії Реґіональних Дослідів НТШ і Ради Представників Реґіональних Комітетів тут відбулася 2 листопада чергова реґіональна конференція. Заступлені були: Бібреччина, Бойківщина, Вучаччина, Винничина, Гуцульщина, Дрогобиччина, Коломийщина, Підгаєччина, Стрийщина, Тернопільщина, Чортківщина, Яворівщина і Ярославщина. Голова КРДП, д-р В. Лев, відкрив конференцію, секретар І. Дурбак прочитав протокол та подав дані про сучасний стан нашого реґіонального руху, який охоплює 36 комітетів і товариств. Мґр М. Утриско, голова Т-ва „Бойківщина", поінформував про його діяльність. Влаштовано виставку церковного будівництва й народного мистецтва Бойківщини у Філядельфії. Т-во Бойківщини разом з Організацією Оборони Лемківщини внесли меморандум - протест до генерального секретаря ОН у справі насильного виселення польським урядом сотень тисяч українців з Бойківщини, Лемківщини і Холмщини. Зібрано 624 дол. на альбом церков Бойківщини, що його видає Верховний Архиєпископ Йосиф. Музей „Бойківщина" постійно поповнюється експонатами. Досі видано 30 чисел „Літопису Бойківщини". Приготовляється видання І тому монографії „Бойківщина" та „Альбому Бойківщини", різдвяних карток з бойківською церквою у Криниці біля Львова. Спільно з Союзом Українок Америки приготовляється Бойківський вечір у Ню Йорку: О. Соневицька поінформувала про Чортківський збірник, що незабаром вийде друком, інж. В. Осередчук — про появу Дрогобицького збірника і про з'їзд дрогобичан, М. Островерха — про друк Бучацького збірника, проф. Р. Чубатий — про працю ред. Ст. Кікти над Ярославським збірником, д-р М. Ценко — про працю над Стрийським збірником, що незабаром появиться за редакцією мґр Ір. Пеленської. Д-р В. Лев повідомив про три реґіональні збірники: Мостищина о. П. Чавса, Комарянщина д-ра О. Утриска і Чесанівщина мґра В. Бородача. У підготові збірники: Збаражчина (2 т.), Бережанщина (2 т.), Шляхами Зо-

(Продовження на стр. 4-ій.)

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ЛИСТОПАДОВІ РОКОВИНИ В ТРЕНТОНІ

В неділю, 17-го листопада, о год. 6.30 по полудні в залі Укр. Кат. Церкви при Дуц евеню в Трентоні, Н. Дж. місцева громада, заходами екзекутиви Відділу УККА - Трентон, на доручення місцевого комітету Об'єднаних Організацій, відзначить Листопадові Роковини та 60-ліття УСС-ів. В програмі: святочна промова д-ра Анчи Бойцун та мистецька програма, в якій беруть участь: проф. В. Тригяк, М. Сій- Гафтковий молодий скрипаль та декляматор О. Корчмарик та С. Шилкевич сольоспів.

Дохід зі свята призначений на українських воєнних інвалідів.

ВИСТАВКА ЕМАЛІЙ ШОНК-РУСИЧА В БОФФАЛО, Н. Й.

Боффало, Н. Й. (О.З.) — У приміщенні музейних збірок образотворчого мистця Маріяна Борачка відбулася в днях 8-10 листопада виставка емалій К. Шонк-Русича, який прибув до Боффало, щоби дати нагоду місцевій громаді запізнатися з творами цього мистецтва. Виставку відкрив у п'ятницю вечером М. Борачок, і у короткій доповіді подав інформації про історичний розвій і творців мистецтва емалії. Зібрані любителі мистецтва, місцеві й з околиці, оглядали, приміщені у двох залях експонати, до яких давав пояснення автор творів емалії, Шонк-Русич. Виставка була відкрита і в наступних двох днях і багато старших громадян та шкільної молоді мали нагоду запізнатися з творами цієї, у нас ще малознаної ділянки мистецтва, якому посвячує свою вмілість Шонк-Русич.

При цій нагоді відвідувачі виставки мали нагоду оглянути частину з багатої збірки образотворчих і етнографічних надбань Маріяна Борачка.

„МИ З КИЄВА І ЗІ ЛЬВОВА"

Філядельфія. — 43-ий Відділ Союзу Українок Америки ім. Олени Пчілки влаштовує тут в неділю, 17-го листопада ц. р. о год. 3-ій по полудні в домі „Тризуба" розвагову імпрезу: „Ми з Києва і зі Львова". В програмі: пісні, монологи, скечі. Участь беруть: Оксана Керч, Марія Лисяк, Надія Оранська, Іванна Климовська-Язичинська і студенти: Уляна Кулиняк, Ія Лабунька, Катря Оранська, Христя Ракоча, Галя Горасцька, Андрій Бойко, Олег Прасіцький, Максим Тарнавський. При фортепіяні: проф. Ірина Чума, Ірена Пелех, Мотря Бойко. Програму веде — Люда Чайківська.

ВІДБУДЕТЬСЯ ЧЕТВЕРТА ФОТОГРАФІЧНА ВИСТАВКА УФОТО

Нюарк, Н. Дж. — Ініціятивна група УФОТО інформує, що в неділю, 17-го листопада від год. 8 ранку до 2-ої по полудні, тут у церковній залі св. Івана Хрестителя — 719 Санфорд евеню і 24-го листопада від 8-ої години ранку до 1:30 по полудні в залі при церкві Царя Христа — 1623 Каюґа вулиця у Філядельфії, відбудуться фотографічні виставки УФОТО. Рівночасно буде висвітлене „Минуле", збірка фотографій з Галичини рр. 1930-40 Олександра Пежанського.

ПРОХАЄМО ПРОБАЧЕННЯ

У надрукованому в попередньому виданні „Свободи" повідомленні про святкування Листопадових Роковин в Ню Йорку, при редакційній підготові вістки помилково пропущено, що в програмі святкування виступала оперова солістка Марта Кокольська-Мусійчук сольо і в дуеті з В. Тисовським при фортепіяному акомпаніяменті д-ра Ігоря Соневицького. Свято відкрито апелем у 60-річчя УСС, що його перевів д-р Іван Ковак.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Повільна громада

Ніде правди діти, але наша громада, при своїй активності, жертвенності та багатьох інших добрих прикметах, таки належить до повільних. Англійська мова має на таку прикмету влучніше окреслення: „слов-мошин", себто така, що повільно рухається. Наші імпрези вже традиційно починаються з великим запізненням і багато з наших акцій, заки наша громада до них „розкрутиться", втрачають атракційність та „буденніють". Це правда, що ми в Америці можемо почванитись всілякими досягненнями, але ці досягнення були б куди більші, якби ми не були „слов-мошин" і „пізні Івани".

Одним з багатьох прикладів на це може послужити підготова до нашої участи в недалеких уже святкуваннях 200-річчя Американської Незалежности, які відбуватимуться в 1976-му році та до яких вже від років приготовляється американський нарід і, зокрема, поодинокі американські етнічні групи. Як і не жаль до цього признаватись, але в цій підготові наша українська громада стоїть, мабуть, на самому останньому місці. Поодинокі інші етнічні групи інформують про закросну на найширшу скалю видавничу діяльність. У нас, крім імпровізованих плянів, немає ще ані одного конкретного почину в цій справі. Більшість етнічних груп мають уже тільки оформлені, але й найбільш активні окремі комітети чи комісії, що займаються виключно підготовою до участи у тих великих святкуваннях. Правда, й ми маємо вже такий Комітет, але він все ще має радше провізоричний характер. Пляновані вже давно окремі збори представників усіх наших центральних установ, на яких організація нашого Українського Комітету 200-ліття Америки мала бути остаточно завершена на подібний лад, як свого часу був створений Комітет Пам'ятника Шевченкові, все ще очікують на їх скликання. Для справедливости треба ствердити, що енергійні голова і президент нашого Комітету 200-річчя вже багато зробили, зокрема коли мова про зв'язки у Вашингтоні та підготову до мистецьких імпрез, пороблено вже і ряд заходів в поодиноких місцевостях, але громада, як цілість, наче б все ще в тій справі дрімала. А час не жде. Тому й хотілося б возгласити на повний голос: прокинься український народе в Америці, 200-річчя Американської Незалежности гряде!

Манія таємничости

Теоретично беручи, режим в СССР мав би бути створений народом і для народу. Так реклямували себе ленінські большевики, так реклямує себе й сучасне ЦК КПСС.

Тим часом, здається, у жадній іншій країні світу немає так багато таємниць між урядом і народом, як у СССР. Створений з допомогою багнетів штучний конгломерат націй, народів і народностей не лише фізично відділений стінами московського Кремлю від своїх провідників - диктаторів, а й ще вищими стінами секретів, таємниць, недоговорень і промовчувань. Громадяни СССР лише завдяки радіостанціям Заходу довідалися, наприклад, про переговори совєтського уряду з Вашингтоном у справі вільного виїзду з СССР 60 000 осіб річно — взаміну за торговельні привілеї для СССР з боку Америки. Ні про ті переговори, дуже довгі, ні про кількість імовірних еміґрантів із СССР, ні про що не писала совєтська преса. І знову, тільки завдяки західнім радіостанціям населення в країні „завершеної будови соціялізму" довідалося про розмову академіка - дисидента Сахарова із сенатором Баклі в Москві, що мала місце 10-го листопада ц. р., під час якої академік Сахаров наполягав, щоб Вашингтон добивався від кремлівських володарів права на еміграцію не тільки жидів, а й українців, балтійців, кавказців та людей інших націй.

Не лише такого типу справи засекречені для совєтських громадян. Совєтська армія — це табу для всіх, хто не має найвищої військової ранґи або найчервонішого партійного квитка. Багато совєтських таємниць щодо армії є насправді смішними, бо в добу надзвичайно розвиненої техніки на земній кулі вже дуже багато чого не можна ні сховати, ні приховати, а космічні сателіти вилітають не лише з совєтських полігонів. Засекречені в СССР — для своїх же громадян — великі області, окремі райони, цілі міста, наприклад, за Уралом. Населення може догадуватися, що там виробні модерної зброї, або ж концтабори з невільниками XX сторіччя.

Манія таємничости так глибоко пронизала совєтське суспільство ще з часів Леніна-Сталіна, що й нині у великих містах годі знайти в продажу звичайну географічну чи адміністраційну мапку міста, щоб знати, як куди скорше доїхати... Таким чином, наприклад, у Києві годі довідатися з друкованого матеріялу, куди йде „енний" тролейбус чи трамвай — треба розпитувати кондуктора або прохожих.

Режим сам, і то злонавмисно, привчає населення до манії таємничости. У багатьох офіційних повідомленнях і нині можна знайти такі „дані", в яких показано лише відсоткове відношення до попереднього чи минулих років, себто: цього року зібрано на 10% більше огірків, ніж у минулому році... А минулого року повідомляли також у відсотках, в порівнянні з передминулими роками...

Можна було б лише розводити руками, або усміхатися, спостерігаючи безнастанні прояви манії таємничости в СССР, але та манія відповідно впливає на населення, допомагає режимові формувати залякану, стриману, непевну себе людину.

Крім того, перебільшуване засекречування справжнього стану речей в Совєтському Союзі вже не раз заводило на манівці світових експертів там, де про жадні військові таємниці не було й мови. Носій Нобелівської премії в ділянці харчування проф. Норман Бурлоґ в інтерв'ю для „Ню Йорк Пост" з 19 червня 1974 р. на тему недалекої світової голодової кризи сказав: „Нас чекає багато небезпек — посухи, недостача добрива і т. п. Таємничість — це також загроза. У 1972 році в СССР стався великий неврожай, але про це з'явилися там занадто запізнені відомості, що сприяло ще більше порушенню світового харчового балянсу".

Манія таємничости в СССР — це один із проявів нездорового, штучно створеного і штучно утримуваного в червоному імперському колі суспільства.

Любов Коленська

ЧИ АПОЛІТИЧНА МОЛОДЬ?

Щоб вповні зрозуміти українську молодь, проглянути в суть її світогляду, проникнути в її настрої і її відношення до різних проблем, беручи до уваги суто український і вселюдські аспекти — необхідно приглянутися її щоденному житті, й то не тільки в домі батьків, чи в українській громаді, але й в її перебуванні в американських школах чи товариствах, серед іншонаціональних груп, треба призадуматися чи, і в якій мірі всі ці компоненти мають на неї вплив.

„Ню Йорк Таймс" надрукував статтю репортажистки Діни Клаймен — „Пошукування за розвагами замість протестів". Авторка цієї статті, перевівши опит поміж учнями і вчителями в середній школі в Бронксі, стверджує, що сьогоднішня молодь у своїй психіці не тільки різниться від старшого покоління, але й від цього покоління, що ще недавно, кілька років тому, закінчило середні школи. Колись бо, під час викладів, на перерві, за перекускою, в коридорах — скрізь молоді запальчиво дискутували на політичні й економічні теми; їх це цікавило. Тоді молодь причинала собі різні відзначки з многозначними гаслами, розписувалась у памфлетах, критикуючи всіх і вся, роздавала летючки, диктовані біжучими подіями, виступала в бурхливих демонстраціях, зокрема під час В'єтнамської війни, протестувала проти Уряду, проти всього естаблішменту. Сьогодні єдині вигуки під мурами школи, що зорушать тишу вулиці — це тоді, коли розіграється футбольний матч. Правда, дискусії продовжуються, але вони здебільша відносяться до різних розваг, вечірок, спорту, різних домовлень поміж дівчатами і хлопцями — хто, де і з ким зустрінеться. Чим раз більше сьогодні молоді опрокидують думку „ходження на на постійно" (стеді), — кажуть, що це надто й непотрібно комплікує справи і наступають зобов'язання. Залипання і кокетничання, які водились тільки на вечірках чи в парках, тепер — вдома, батьки нині ліберальні, отже навіщо скриватись.

Коли прислухуватись розмовам молодих американців, — спостерігається майже цілковиту відсутність заінтересування політичними справами, однаково, чи це проблеми їхньої країни чи міжнародні. Вони пояснюють, що у великій мірі до цього причинився увесь процес Вотерґейтської афери, який відібрав їм найменшу охоту брати участь у політичному житті: що більше, проблеми Вотерґейту спонукали їх скептично, а то й навіть цинічно ставитися до всіх питань, що торкаються політичного аспекту. А, щоб сьогодні протестувати — це зовсім не входить в рахубу, бо „Ми й так не всилі змінити нiщо, ані нічого, тоді чому..." — відповідають при опитуванні. Певно, що у всіх тих демонстраціях були не тільки прояви ненависти до війни і „жадоба" миру, чи бурхливі спроби направити Уряд на правильний шлях, але й тут включувалося молодече „бравадо" — бажання викричатися і, за словами молодих, мати „фан"-розвагу. Проте, сьогодні й це перевелося...

Вчителі середньої школи в Бронксі сказали, що теперішня важка економічна ситуація й інфляція призвели до серйозного ставлення до студій, беручи до уваги, що в майбутньому прийдеться підшукати працю, заздалегідь добре подумавши над професією.

Наступила і виразна зміна в способі зодягання молоді і її зачіски. Хоча ще й сьогодні можна завважити хлопців з довгим волоссям чи інколи в чудернацьких яркобарвистих костюмах, але це тепер проявляється куди менше. Що найважливіше — рішучо пройшла їхня зумисна недбайливість, тобто постава навіть зовнішнім виглядом відмежуватись від естаблішменту. Одним словом, ця проблема, що викликала стільки негодувань з боку старшого покоління і так багато журби і турбот у матерів — „вийшла з моди". Якщо молоді люди й далі зодягаються у „джінс" — то вони сьогодні чисті і приличні.

Коли Діна Клаймен поспитала в учителів, як вони задивляються на ці зміни, здебільша були вдоволені; проте, одні сказали, що тепер в школі куди краще бачити звичайних молодих людей, що й повинно йти впоряд з їхнім віком, а не вічних пошукувачів за бунтом і протестами; інші знову відповіли, що навпаки, — в такій атмосфері апатії і крайньої байдужности далеко важче вчити. Немає з ким дискутувати, ніхто вам більше не противиться, наче б то зовсім завмерло життя. Учні тепер чемні й здисципліновані, але й менше... цікаві.

У цьому ж середовищі, товаришуючи зі своїми ровесниками, перебуває і українська молодь, чи то в школах, розвагових клюбах, чи в спортових товариствах. І найбільше тут позначується радше зовнішній вплив — одяг і зачіска. Також майже однаковий у них підхід, коли брати до уваги модерні танці, платівки, пісні, музику, форму розваг і товариську етикету, а також трактування одного полу іншим. Це все у великій мірі прийнялося і приймається. Не дивниця: так живуть їхні ровесники, так живе ввесь сучасний молодий світ.

Попередніми роками й в українській громаді траплялися випадки, що студенти, чи навіть учні покидали школи чи коледжі, мовляв, вони обійдуться без вищої освіти, без цього часто краще заробити можна. Тепер це пройшло й повертаються навіть ті, що вже не бажали закінчувати студії.

Проте, коли йдеться про політичні заінтересування, це покоління яскравим контрастом відрізняється від своїх товаришів і з іншонаціональних груп.

І діються дивні речі. Дещо „приданого" взяла молодь від своїх батьків, які старалися передати їй український світ, дещо з українських шкіл, проте це все не вистачило б, коли б не прийшла могутня рушійна сила з України, яка й дала їм основний поштовх до дії. Факт спротиву таких сміливців, як Валентин Мороз, Леонід Плющ, Вячеслав Чорновіл вирізьбив в теперішньої молоді таке духове українське обличчя, якого навіть не мало те покоління, що було перед ними. Ніщо бо так не може переконати, як наявний приклад героїзму, не того, що діявся колись, але цього, що проходить в їхньому полі зору. І то не героїзм, з якоюсь абстрактною ідеєю, але боротьба за належні права, за свободу думки, слова, за збереження гідности людини. І тому сучасна українська молодь з більшою ревністю, із більшим запалом активізується: ініціює і бере участь в демонстраціях, пікетуваннях, друкує памфлети, працює в місцевих студентських товариствах і крайових організаціях. Недавно засновані постійні бюра в обороні Валентина Мороза в Торонті і Вашинґтоні всеціло стоять під знаком і проводом молодих студентів, які висилають петиції до конґресменів, збирають гроші, щоб посилити фонд, пробиваються куди можуть, виступаючи на інтерв'ю і на телевізійних екранах, спонукуючи американську пресу писати на теми подій, що відбуваються сьогодні в Україні.

У молоді існує ще один дуже важливий чинник, який причинився до зформування її світогляду, а тим самим впливає на спосіб і методу її дій — це шукання конкретного, це прагматизм, відсутністю якого у великій мірі позначувалося старше покоління — у бажанні бути чистокровними ідеалістами. Цей прагматизм породив ніхто інший, тільки Америка і він є зворотною і позитивною точкою у їхньому оновленому — іншому, проте українському світоглядові, який підказує, що не вистачить тільки мріяти, вірити і... чекати, але практично підходити до способу виконання своїх завдань і цілей і аж тоді за них боротися, коли існує конкретна точка опертя. Тому молодь, не покидаючи української громади, знайомиться і з американським побутом, іде в глибину його життя, його заінтересувань, цікавиться американською думкою, концепціями, все позитивне собі засвоюючи, добивається до дверей високих урядовців, кладучи там домагання. Вона не чекає, щоб завтра прийшло „само", але співдіє і співживе з американським середовищем, на свій лад формуючи це майбутнє.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ХТО І ЯК ТА ЧОМУ РЯТУВАВ ДИВІЗІЙНИКІВ

В „Свободі" з 4-го вересня ц. р. було поміщене оголошення ген. шт. ген. полк. Павла Шандрука, — копія його кондоленційного листа до Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого, з причини смерти Апостольського Візитатора Архиєпископа д-ра Івана Бучка.

Лист подано до загального відома, тому й дозволю собі подати деякі поправки й уточнення до другої частини листа, де згадується, що... „Покійний Арх. Іван в наслідок мого звернення виєднав у Святішого Отця Папи Пія XII рішення рятувати вояцтво 1 УД..."

Незорієнтований читач міг би зрозуміти, що св. п. Арх. д-р І. Бучко ждав на листа від ген. П. Шандрука, щоб розпочати дуже успішну (у різних видах) акцію на користь вояцтва „Галицької" Дивізії, що в тому часі, в числі біля 10,000 перебувало в таборі полонених в Беллярії, а згодом Ріміні, та що існує якийсь документ - рішення покійного Папи Пія XII в справі нашої Дивізії.

Так воно не було. Ніякий документ за підписом Папи Пія XII в справах „Галицької" Дивізії не існує.

Св. п. Арх. д-р І. Бучко довідався про перебування полонених „Галицької" Дивізії від римо - католицького священика, капеляна 21-ої шотляндської панцерної бриґади, яка в тому часі — черевень - липень - серпень 1945 р. — нас охороняла. Той священик принагідно зустрівся в авдієнційній залі Папи Пія XII з о. д-ром Михайлом Ваврикoм ЧСВВ, в розмові йому згадавши, що вояки його бриґади охороняють відділ німецької армії — не-німців, які дуже релігійні, бо кожної неділі всі мешканці табору присутні на Богослуженні.

В особистій розмові з Владикою, той же священик латинського обряду розповів про ту не - німецьку частину. Тому, що українці з 2-го польського корпусу привезли до Риму поголоски про присутність вояків „Галицької" Дивізії на італійському терені, Владика вислав о. д-ра Михайла Ваврика (який м. ін. віднайшов в таборі свого брата — старшину Дивізії) і о. д-ра Івана Біланича до Беллярії. (Обидва вище згадані священики живуть — о. д-р Л. Ваврик в Римі, а о. д-р І. Біланич в стейті Пенсильванія). Їхня, повна пригод, подорож до табору в Беллярії — принесла нам багато радости.

Владика св. п. Арх. д-р І. Бучко, людина з великим громадсько - політичним досвідом, зовсім не потребував ждати на заохочування, щоб розпочинати акцію в користь вояцтва „Галицької" Дивізії, бо він був вповні свідомий своїх завдань і можливостей. Саме вояцтво дуже успішно протиставилось большевицьким акціям чи за допомогою зорганізованого в Студентській Громаді студентського активу, чи Стрілецького Комітету, який склав був відповідний меморіял англійському командантові табору. Про відносини в Галичині під час большевицької, а згодом німецької окупації Владика одержав безпосередньо об'єктивні інформації в Римі, як і від визначних політично - громадських діячів, які перебували в таборі полонених.

Цим я не хочу сказати, що ген. П. Шандрук ніколи не кореспондував з Арх. д-ром І. Бучком, але свою акцію розпочав Покійний Архипастир скитальців без ніякого поштовху зі сторони ген. П. Шандрука. В тому часі, коли Арх. д-р І. Бучко встановив з нами тісний контакт, українська громада в Німеччині не мала докладних відомостей про нас в Італії, бож поштовий рух для цивільного населення ще не існував.

Українська патріотична громада в Німеччині, а головно санітарно - харитативна служба старалася прийти з моральною і матеріяльною допомогою тим воякам Дивізії, що знайшлись в таборах полонених на терені Західньої Німеччини.

Тоді не було забагато „рятівників" Дивізії, окрім проф. д-ра Володимира Кубійовича, який досить докладно (єдиний, що орієнтувався у всіх деталях) з'ясував історію Дивізії американським властям, включно з представниками прокуратури Нюрнберзького процесу.

Нині, з кожним роком, число „рятівників" Дивізії більшає.

Реасумуючи, хочу ще раз підкреслити, що св. п. Арх. д-р Іван Бучко, який, як голова УДК - Рим, провадив на римському терені релігійно - харитативно - політичну діяльність, — не робив того ані за спонукуванням когось, ані з нікого директиви.

Не виключаю, що тепер, після смерти св. п. Архипастиря скитальців Арх. д-ра Івана Бучка, хтось з колишніх вояків „Галицької" Дивізії, що перебували в Ріміні, простудіюють докладно великий архів, який дуже дбайливо зберігав Покійний Владика, і на тій підставі появиться монументальна праця про його діяльність.

Багато цікавого з 1945-1946 записав я в своєму щоденнику, багато записав з розповідей самого Владики під час мого перебування в Римі, а згодом в зустрічах в Мюнхені, як також багато інтересного є у його листах до мене.

Мґр Орест Городиський

Чикаґо

З НАШИХ БУДНІВ

„Ювілейчик"

Недавно, на одному з п'ятницевих вечорів у Літературно-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку, клюбові гості тепло вітали редактора журналика „Веселка" з 20-літнім ювілеєм його „дитини". Посипалось чимало гарних та похвальних слів на адресу редакції, а один з присутніх на цьому вечорі гумористів мав навіть велику охоту перейтися по залі з капелюхом і зробити збірку на пресфонд, але... не мав капелюха.

Пригадую собі, що крім цієї, безуспішної спроби, — підперти „Веселчині" фінанси, висувалися ще й інші цікаві проєкти, як відзначити її „ювілейчик" (вживаючи здрібнілого словотворення поета Василя Барки). На той приклад одна дитяча письменниця поставила пропозицію, щоб ОПЛДМ, яке ніби рахується хресним татом „Веселки", присвятило цьогорічний „Двомісячник" української книжки нашому журналикові і в кожному більшому чи меншому скупченні української еміґрації спонзорувало „Весельчин вечір".

Тоді то виникла ідея „Живої Веселки", такого собі літературно - мистецького ярмарку малих форм, в якому брали б участь „дитячі" поети і письменники, малярі-ілюстратори і музики-композитори. Поети - письменники читали б свої віршики чи казочки, малярі на окремих таблицях і на очах публіки, зразу їх ілюстрували б, а в іншому кутку залі, при фортепіянах, сиділо б двох-трьох композиторів, які робили б свою роботу — давали б „адгок", так би мовити, музичне оформлення такому „ярмарчикові".

Під час дискусії, що потім розвинулася за чаєм і солодким, були поважні застереження щодо участи музик в такому підприємстві. Нароблять, мовляв, хлопці забагато галасу, коли стануть компонувати при двох-трьох фортепіянах одночасно, та ще, не дай, Боже, в модерному стилі! Тоді хоч виноси з Клюбу портрет нашого першого голови, сл. п. Сергія Литвиненка. Зате всі одноголосно заявились за участю малярів-ілюстраторів, — треба, мовляв, тільки запросити на таку „Живу Веселку" пана Ека з Детройту, що має в цьому ділі велику практику, бо малював „Картуни" на американській телевізії. Втім, у пожарному випадку, якби пан Еко був перешкоджений і не зміг прибути, тоді, скажемо, в Ню Йорку могли б його заступити пан Любко Гуцалюк, або пан Титла Богдан, що мають легку руку до рисунку і з „Веселкою" тісно співпрацюють.

Є надії і сподівання, що ЛМКлюбові в Ню Йорку пощастить першому влаштувати такий „Веселчин вечір", якщо, звичайна річ, наші дорогі та милі сусідки з 64-го Відділу Союзу Українок Америки не випередять нас у цьому, — як то вже нераз траплялося... А може так будуть зайняті підготовою „Золотої Конвенції" СУА, що дадуть нам „брейк" у цьому випадку?...

І К Е Р.

Написав М. Сосновський

УКРАЇНСЬКИЙ ГАРВАРДСЬКИЙ ЦЕНТР

1

На тему українського гарвардського центру, тобто катедр українознавства у Гарвардському університеті та Українського Наукового Інституту, чимало в нас написано, а недавно навіть появилася збірка статтей керівника центру проф. Омеляна Пріцака, у яких маємо з'ясовану своєрідну філософію українознавчих студій на сучасному етапі. Очевидно, є і критичні голоси, як, наприклад, довідка д-ра Дмитра Штогрина, який намагається показати читачеві „світла і тіні Українського Гарварду".

Поминаючи такі й інші голоси, не можна, однак, випускати з уваги того дуже вимовного факту, що, коли говоримо про „Український Гарвард", то говоримо про дуже видатний своїми розмірами і в більшості реалізований задум центру українських студій на американському континенті, який вже коштує наше суспільство кругло 2,4 мільйони долярів, а для повного завершення його потрібно ще приблизно 1,5 мільйона долярів.

Треба у зв'язку з цим відразу відзначити, що якраз тепер має місце структуральне завершування українських студій у Гарвардському університеті, з чим в'яжеться закінчення періоду тимчасовости. 29 жовтня Професорська Рада факультету гуманістичних наук схвалила внесок про оформлення Постійного Комітету (Standing Committee) українських студій, який, мавши права департаменту, керуватиме в дальшому українськими студіями, Це включає право на визначування програми студій і право на видачу дипломів. Окрема Комісія (Visiting Committee) наглядатиме систематично за працею Комітету, діючи в загальній університетській структурі Уряду контролерів і звітуючи безпосередньо президентові університету.

Як відомо, загальний плян українських студій у Гарвардському університеті передбачає введення в дію трьох катедр: української мови, української літератури і української історії. Крім того покладено основи під Український Науковий Інститут, як окремішню науково - дослідну одиницю, яка фактично є завершенням українознавчих студій, місцем, де вестимуться систематичні українознавчі студії і де будуть готуватися нові кадри українських науковців. Найважливіше у випадку Українського Наукового Інституту є те, що в ньому працюватимуть (і вже працюють) українські науковці з Гарвардського університету і з інших наукових осередків, а також те, що в Інституті можуть бути заступлені всякі дисципліни, якщо тільки для цього будуть потрібні фінансові засоби.

Складовою і дуже важливою частиною Українського Наукового Інституту є власна українознавча бібліотека. Для цього в Гарварді існують зокрема догідні умови, враховуючи наявність в університетській бібліотеці значних книжкових фондів і архівального українознавчого матеріялу. Власна бібліотека Інституту перебуває тепер у стадії комплектування. Тільки упродовж 1973 року вона поповнилася понад 30 тисячами назв.

Враження зі зовні

Перед кількома днями, в часі перебування у Бостоні, була змога відвідати приміщення Українського Наукового Інституту і безпосередньо познайомитися з обстановою, поговорити з відповідальними за Інститут і весь українознавчий центр в Гарварді керівниками і професорами О. Пріцаком та І. Шевченком, дістати інформації від молодого науковця - історика д-ра О. Субтельного, який відповідає за загальний семінар Інституту, від докторанта Ю. Г. Грабовича, який спеціялізується в літературі і веде літературний семінар, від керівника бібліотеки Іституту Едварда Касинця, бути на історичному семінарі під керівництвом докторанта Ф. Сисина, бути на викладі проф. О. Пріцака про „Туреччину у Східній Европі", а також дещо познайомитися з працею секретаріяту Фонду Катедр Українознавства. Очевидно, спостереження і одержані інформації та дані в час коротких відвідин не дають достатнього матеріялу для ґрунтовнішої аналізи і висновків, але про загальні враження можна дещо сказати.

Є поза всяким сумнівом, що наш Інститут у системі Гарвардського університету займає, навіть з уваги на своє положення, помітне місце. Для намічених цілей будинок добре пристосований і уможливлює працю окремих науковців та ведення семінарів. Найважливішим елементом, однак, в Інституті є самі люди. Починаючи від найбільшого ентузіяства українського центру проф. О. Пріцака, кінчаючи секретарським персоналом, всі, що мають таке чи інше відношення до Інституту, є ентузіястами справи. Не треба багато говорити про те, що така настанова має вирішальне значення, зокрема на початковому етапі, коли доводиться переборювати всілякі трудноші і коли треба промощувати шляхи і намічувати пляни на майбутнє, не маючи при тому ніяких конкретних зразків в сучасному, чи з минулого.

(Продовження буде)

СОЮЗОВІ ОКРУГИ! ПАМ'ЯТАЙМО ПРО ЮВІЛЕЙНУ МЕТУ УНСОЮЗУ — 90.000 ЧЛЕНІВ! ОСЯГНЕМО ЇЇ, ЯКЩО ВСІ ВІДДІЛИ ОКРУГ ПРИДБАЮТЬ МІСЯЧНО БОДАЙ ПО 2 ЧЛЕНИ І ЯК ВАША ОКРУГА ВИКОНАЄ ОРГАНІЗАЦІЙНУ КВОТУ НА 100%.

Громадська Рада закликає підписувати „зобов'язання" боротися з інфляцією

Вашингтон. — Створена недавно на заклик президента Форда Громадська Рада Дії для боротьби з інфляцією у понеділок, 11 листопада, закликала всі сектори економіки, тобто продуцентів, споживачів і робітників, підписувати добровільні „зобов'язання" робити все можливе, щоб поборювати інфляцію та заощаджувати пальне. Рада також звернулася до всіх губернаторів стейтів, та до понад 10,000 посадників міст, щоб вони створювали стейтові та міські Громадські Ради Дії для поборювання інфляції, заявляючи, що якщо добровільні заходи не припинять всезростаючої інфляції, то правдоподібно треба буде відновляти примусову урядову контролю над цінами та платнями. Із закликом Громадської Ради щодо підписування зобов'язань не погодився чільний представник бизнесового сектора в цій Раді, Арчибалд Бут, заявляючи, що Рада вимагає від продуцентів зобов'язань не підвищувати цін, а не вимагає, щоб робітничі спілки обіцяли, що не старатимуться одержати підвишок в заробітних платнях. Натомість представники робітничих спілок твердили, що економісти доказали, що підвишки в платнях не спричинюють теперішньої інфляції.

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ ЗБІРКА СТАТТЕЙ І РОЗВІДОК НА УКРАЇНСЬКІ Й ЗАГАЛЬНІ ТЕМИ П. Н.

П'ЯТЬ ПЕРЕД ДВАНАДЦЯТОЮ

ОЛЕКСАНДРА БРИКА

автора відомої книги: „Українсько-єврейські взаємовідносини" і інших численних публікацій. Ціна 6.00 дол.
Замовлення і гроші висилати на адресу:
Alexander Bryk
420 Salter Street, Winnipeg, Man. R2W 4M1, Canada

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЛЕМКІВЩИНИ
ВІДДІЛ 1-ий у НЮ ЙОРКУ
— влаштовує —

ОСІННЮ ЗАБАВУ

в суботу, 23-го листопада 1974 року

у великій залі
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
140—142 Друга Авеню в Ню Йорку, Н. Й.
Грає знана в Ню Йорку оркестра „МРІЯ"
під проводом Богдана Хомута
Початок — год. 9-та веч.

Українська Вільна Академія Наук і Нюйоркська Група
повідомляють, що монографія Б. БОЙЧУКА

ТЕАТР-СТУДІЯ ЙОСИПА ГІРНЯКА І ОЛІМПІЇ ДОБРОВОЛЬСЬКОЇ

друкується і продовжують приймати передплату.
Суму ДЕСЯТЬ ДОЛЯРІВ слати до:
THE NEW YORK GROUP — HIRNIAK
64-15 Dieterle Crescent Rego Park, N.Y. 11374

Українці взяли участь в Етнічному Фестивалі в Джерзі Сиґі

Джерзі Сиґі, Н. Дж. — Танцювальний ансамбль „Верховинці" при осередку СУМА в Ню Йорку, під мистецьким керівництвом Олега Гензи, з успіхом репрезентував українську громаду в Етнічному Фестивалі Танку, який відбувся тут в неділю, 20 жовтня, в театрі Марґарет Вілліямс при стейтовому коледжі в Джерзі Сиґі. Фестиваль улаштували спільно комітет повіту Гадсон для відзначення 200-ліття Американської Незалежности та відділ етнічних студій при стейтовома коледжі в Джерзі Сиґі, який очолює проф. Тадей Громада. Одним із членів фестивального комітету була Меланія Міляновия, культурно-освітний референт при місцевому Українському Народному Домі, яка є рівнож членом комітету для відзначення 200-ліття Америки.

Виступаючи на початку другої частини програми, „Верховинці" вивели „Гопака" під акомпаніямент своєї власної оркестри, збираючи найбільше бурхливих овацій глядачів, які в числі 1,200 осіб заповнили по береги залю театру. „Верховинці", які виступали з рамени Українського Народного Дому в Джерзі Сиґі, були одною з 15-ох танцювальних груп, що взяли участь в цьому фестивалі.

Серед українців з Джерзі Сиґі, які причинилися до успіху були: Люба і Любомир Білики, які займалися сценічним оформленням; Володимир Білик та Євген Котик, які допомагали в технічному переведенні фестивалю; впорядчиці Наталка Штомпіль і Леся Орел. Слід відмітити, що українська громада в Джерзі Сиґі була першою, що зактивізувалася в рямках місцевого комітету для відзначення 200-ліття Американської Незалежности.

Під час фестивалю трапився інцидент, на який українська група негайно зареаґувала. Представляючи російську танцювальну групу, майстер церемонії П. Орікко відмітив, що ця група перейшла вишкіл в Совєтському Союзі та „репрезентує" танцювальне мистецтво різних національностей, які входять в склад СССР, в тому числі й України. На рішучий протест пп. Степанії Штомпіль і Дарії Кравченко, членкинь місцевого відділу Союзу Українок, голова комітету для відзначення 200-ліття Америки, Кляра Варліковська, листом з 21-го жовтня, перепросила українську групу за цей невластивий виступ заповідача.

Іван Хрін з Віндзору зложив $25,000 на Шевченківську Фундацію в Канаді

Вінніпеґ (НФТШ) — Відомий громадський діяч у Віндзорі зложив, з нагоди Одинадцятого Конґресу Українців Канади, дальших $5,000 на Шевченківську Фундацію і в цей спосіб його вплати досягнули разом суму $25,055.00.

З-поміж одинадцяти меценатів, вплата п. Хріна є найвищою, яку Шевченківська Фундація дотепер одержала від індивідуальних жертводавців на збереження і розвиток української культури в Канаді.

Складаючи свою вплату п. Хрін заапелював палкими словами до всіх делеґатів Конґресу і до українців доброї волі, щоб вони пішли його слідами і допомогли Шевченківській Фундації в найбижчому часі досягнути передбачений капітал одного мільйона долярів.

Появилась повість про УВО

Філядельфія. — Видавництво „Конотоп" опублікувало повість про Українську Військову Організацію (УВО) „Стріл у ночі" Богуслава Полянича. Хоч йдеться тут про цілком нове видання, то фактично сама повість вперше була в друку ще в 1934 році у Львові, але з уваги на її зміст польська влада її сконфіскувала, а поліція знищила готовий вже набір. Рукопис, однак, зберігся в архіві газети „Свобода" в Джерзі Сиґі, де його випадково віднайдено, і після того частинно повість була публікована на сторінках „Свободи" в 1957 році.

„Стріл у ночі" — повість з підпільно - революційного життя на Західній Україні під польською окупацією і насправді вона віддзеркалює у літературній формі дійсні події та пережиття дійсних людей. Підставою цілого твору є добре вдомий епізод з історії УВО, а саме зрада Романа Барановського, члена УВО, який перейшов на службу польської поліції. Передмову і англомовне резюме написав д-р Леонід Рудницький. Замовляти: Конотоп, P.O. Box 113, Riverton, N.J. 0877.

Б. Полянич (псевд.), Стріл у ночі. Сенсаційна повість. Філядельфія, Па., В-во Конотоп, 1974. Ціна $3.75.

Доповідь генерала Василя Филоновича в Міннеаполісі

Стараннями Т-ва Прихильників УНР в Міннеаполісі, Міннесота, в залі при церкві св. Юрія Переможця, відбувся доклад генерала Василя Филоновича „Бій під Полтавою та причини поразки". Могло б здаватися, що тема загально знана і що може не буде зацікавлених. Проте слухачі прийшли, а а доповідач дбайливо опрацював тему і її цікаво було послухати. Як доповнення до реферату доповідач приготовив два пляни полтавської битви. Програмою вечора кермував А. Семенюк, голова Т-ва Прихильників УНР. На вступі він змалював історичні обставини за І. Самойловича, гетьмана, по якім наступив І. Мазепа. Попрошений до слова генерал Филонович всесторонньо насвітлив тодішню загально европейську ситуацію, представив Північну війну, змаг Росії за доступ до Балтійського моря і просування її агресії на південь. Серед тих обставин змалював гетьмана Мазепу як досвідченого дипломата. Бій під Полтавою для нас закінчився поразкою, проте навчив, що такий скарб як волю здобувається ціною крови. Єдиним нашим спасінням колись і тепер може бути консолідація сил і, за висловом гетьмана Мазепи, тягнути „в один гуж" аж доки не виборемо волі для України.

Грімкими оплесками подяки нагороджено генерала за цінний доклад. Генералові 80 літ, проте він все ще готов послужити громаді. Численні дискутанти не дармували. Пані приготовили перекуску й приємно було посидіти та погомоніти.

Василь Пакуляк
пресовий референт УККА

„Україна втратила в ньому одного із своїх мислителів, що сміло зможе стати поруч із передовими нашими мислителями всіх епох. Щоправда, пройде ще немало часу, поки українська нація його як такого зрозуміє і належно оцінить".

Д-р МАРКО АНТОНОВИЧ
(„Історіософія Юліяна Вассияна")

ВИДАННЯ У 20-ЛІТТЯ СМЕРТИ МИСЛИТЕЛЯ
Д-Р ЮЛІЯН ВАССИЯН

ТВОРИ

Том І. СТЕПОВИЙ СФІНКС — суспільно-філософічні нариси. Передмова п. з. „Мислитель, ідеолог, публіцист" пера Б. Гошовського, З. Меленського, П. Мірчука, З. Книша, В. Мартинця, О. Бойкова та стаття д-ра М. Антоновича п. з. „Історіософія Ю. Вассияна". Стор. 288, редакція Б. Гошовського. Ціна 10.00 дол.

Том ІІ. ТВОРЕЦЬ ІЗ ЗЕМЛІ ЗРОДЖЕНИЙ. Василь Стефаник. Передмова Юрія Клинового, редакція Б. Гошовського, стор. 128. Ціна 5.00 дол.

Ціна 1-го і 2-го томів разом — $13.50 з пересилкою.

ВІДГУКИ Й РЕЦЕНЗІЇ на 1. і 2. томи: д-р Л. Луців, д-р Д. Квітковський, д-р Б. Стебельський, д-р М. Лоза, д-р І. Овечко, д-р В. Сохнівський, д-р А. Жуковський, Ю. Клиновий, Ганна Черінь і ін. — „Сучасність", „Сам. Україна", „Визв. Шлях", „Пласт. Шлях", „Свобода", „Америка", „Наша Мета", „Гомін України" — „Літ. і мистецтво", „Новий Шлях", „Українське Слово", „Жіночий Світ", „Шлях Перемоги" і ін.

Черґові томи готуються до друку і появляться залежно від збуту виданих томів і кількости замовлень дальших томів.

Замовлення з вплатами слати на адресу В-ва:
YEVSHAN-ZILLIA
189 Snowdon Avenue, Toronto, Ontario, Canada M4N 2B1

Замість квітів на могилу
бл. п. Меланії Снігурович зі Ставничих
50.00 долярів складає
на Патріярший Фонд „Церква в Потребі"
Боффало, Н.Й. Теодозій СТАВНИЧИЙ з Родиною
•
Дітям і Внукам висловлюємо глибоке співчуття.

В ПАМ'ЯТЬ:
бл. п. о. О. Охримовича
та
бл. п. МАРІЇ з П'ЄСТЬОРОВСЬКИХ ОХРИМОВИЧ
на Фонд „Церква в Потребі" зложили:

СИН з Родиною	$100.00
Галина СИРОТЮК	10.00
Марія ПАВЛОВСЬКА	10.00
К. і Г. МАЦЛИНСЬКІ	10.00
Разом:	$130.00

бл. п. проф. П. СИРОТЮКА
на Фонд Українських Студій при Гарварді зложили:

М. і О. ГНАТЕНКИ	$20.00
Г. і Г. КУЗЬМИ	20.00
Б. і І. ЧАЙКІВСЬКІ	20.00
М. ПАВЛОВСЬКА	15.00
УНС Відділ 116, Вільні Козаки, Трентон	10.00
Разом:	$85.00

бл. п. ЛЕВКИ РОМАНИК
на фонд пам'ятника Лесі Українки в Торонті зложили:

О. і Ю. ОХРИМОВИЧІ	$25.00
Галина СИРОТЮК	20.00
Разом:	$45.00

50% — ЗА ПІВ ЦІНИ! — 50%

ПЕРЕДСВЯТОЧНИЙ ПРОДАЖ

КНИЖКИ ДЛЯ ДІТЕЙ І ЮНАЦТВА

І. Франко: РІПКА, кольор. ілюстр. Г. Мазепи	$0.50
Р. Завадович: КАЗКА-ВИГАДКА СМІШНА ПРО ВЕДМЕДЯ - ЛАСУНА, іл. В. Вербицького, двокольор. видання	0.75
Нар. казка: РУКАВИЧКА, кольор. іл. Г. Мазепи	0.50
Б. Данилович: ЯК ЇЖАЧЕНЯТАМ МАЙСТРУВАЛИ ЧОБОТЯТА, кольор. іл. Ю. Козака	0.50
Б. Данилович: У ДРУЖНЬОМУ КОЛІ, збірник, іл. М. Дмитренка і ін.	0.25
К. Малицька: ЛЕГЕНДИ ПРО ХРИСТА, розкішне альб. видання, дереворити Ю. Кульчицького	1.25
О. Лотоцький - Білоусенко: ПРИГОДИ ВОВКА НЕСИТОГО, казки, іл. В. Цимбала	1.00
О. Лотоцький - Білоусенко: ЗАЙЧИК ПОБІГАЙЧИК, казки, іл. М. Михалевича	1.25
К. Перелісна: ТРИ ПРАВДИ, казка, кол. іл. М. Левицького	0.75
М. Вовчок: СЕСТРИЧКА МЕЛАСЯ, іл. Я. Гніздовського	0.40
***: ПРИВІТ, УКРАЇНО, ТОБІ! Збірник, іл. О. Судомори і ін.	0.25
Роляник-Завадович: ХЛОПЦІ З ЗЕЛЕНОГО БОРУ, істор. казка, іл. М. Михалевича	0.75
П. ШКУРАТ: ПІДВОДНИМ ШЛЯХОМ НА СИНОП! Істор. оповідання, іл. В. Залуцького і ін.	0.90
О. Стеценко: ЯК ЮРКО МАНДРУВАВ НА ДНІПРОВІ ПОРОГИ, опов., іл. С. Гординського і ін.	0.75
М. Дмитренко: МИХАЙЛИК, опов., іл. М. Левицького	0.90
К. Білецька: КВІТКА ЩАСТЯ, казки й опов., кол. іл. Г. Мазепи	1.25
Л. Полтава: ЧИ ЗІЙДЕ ЗАВТРА СОНЦЕ, повість	0.75
Д. Соловей: ЦІКАВА ГРАМАТИКА, ІГРИ, СКОРОМОВКИ, ВПРАВИ ДЛЯ НАУКИ І РОЗВАГИ, ВІРШІ ПРО РІДНУ МОВУ	1.25

ДЛЯ МОЛОДІ І ЗАГАЛУ

Н. Ріпецький-Листвич: СОНЦЕ СХОДИТЬ ІЗ ЗАХОДУ, повість	$1.20
Н. Ріпецький-Листвич: ХВИЛІ ШУКАЮТЬ БЕРЕГІВ, опов.	0.50
Н. Ріпецький-Листвич: СВІТ НА ВЕСЕЛО, гумор, опов.	0.80
У. Самчук: П'ЯТЬ ПО ДВАНАДЦЯТІЙ	1.00
Ю. Липа: НОТАТНИК І., новелі	0.80
М. Старицький: КАРМЕЛЮК І, повість	0.50
П. Ясновський: ПІД РІДНИМ І ПІД ЧУЖИМ НЕБОМ	1.25
Ю. Тарнович: НА РІКАХ ВАВИЛОНСЬКИХ	0.50
М. Сергієнко: У КІГТЯХ ТИРАНІВ	0.90
М. Ковальська: ГАННА, повість	0.80
І. Багряний: МОРІТУРІ, повість	0.50
Р. Єндик: СЛОВО ДО БРАТІВ	1.40
І. Качуровський: ШЛЯХ НЕВІДОМОГО, повість	0.75
Ю. Тис: НА СВІТАНКУ, повість про М. Вовчка	2.25
О. Панченко: ТЕХНІКА РИБАЛЬСТВА, іл.	0.40
В. Босий: В. ЛИПИНСЬКИЙ, ідеолог	0.50
КАТАЛОГ УКРАЇНСЬКИХ ПОШТ МАРОК, іл.	1.15
А. Орел: ПРАВОПИСНИЙ СЛОВНИК	0.50
М. Хустинський: АТОМ ТА ЙОГО ЕНЕРГІЯ	0.40
Ю. Тис: БОЇ ХМЕЛЬНИЦЬКОГО, іл. і мапи	1.25
ДРУЖИНИ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ У 1941-42 РР.	0.75
Д-р П. Шумовський: ОСТРОГ, істор. нарис, іл.	1.50
T. Shevchenko: SONG OUT OF DARKNESS. Selected Poems, trans. by Vera Rich	1.50

З огляду на половину ціни, приймаємо замовлення найменше на суму $5.00 і $0.30 на пересилку. При меншім замовленню — повна ціна 100%.
з $0.25 на кошт

Замовлення і вплати „мені ордерами" (або чеками з $0.25 на кошт виміни) слати на адресу:

YEVSHAN-ZILLIA
189 Snowdon Avenue, Toronto, Ontario, Canada
M4N 2B1

ВІК ДИТИНИ МІЖ 3 І 5 РОКОМ ЖИТТЯ — ЦЕ ЧАС, КОЛИ ДИТИНА ДІСТАЄ ВСЕ, ЧИМ ВОНА БУДЕ В ДОРОСЛОМУ ВІЦІ. ЦЕЙ ЧАС ТРИВАЄ ДУЖЕ КОРОТКО — НЕ ПРОГАВЛЮЙТЕ ЙОГО ДЛЯ ДОБРА ВАШОЇ РІДНОЇ ДИТИНИ!

ЛИСТОПАД — МІСЯЦЬ СКВУ!

ДОПОМОЖІМ МОРАЛЬНО Й МАТЕРІЯЛЬНО НАШІЙ СВІТОВІЙ ГРОМАДСЬКІЙ ЦЕНТРАЛІ!

Чеки виставляти на:
WORLD CONGRESS OF FREE UKRAINIANS
2200 Yonge Street, Suite 1701 Toronto, Ont., M4S 2C6, Canada

КОНФЕРЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЦЕНТРАЛЬНИХ АКАДЕМІЧНИХ ПРОФЕСІЙНИХ ТОВАРИСТВ

Члени:

Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів; Спілка Українських Журналістів Америки; Товариство Українських Бібліотекарів Америки; Товариство Українських Інженерів Америки; Товариство Українських Правників у ЗОА; Товариство Українських Учителів; Українська Американська Асоціяція Університетських Професорів; Українське Лікарське Товариство Північної Америки.

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

З НАГОДИ 50-ЛІТТЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ І ЙОГО 17-ої КОНВЕНЦІЇ

відбудеться в суботу, 30-го листопада 1974 року в Статлер-Гілтон Готелі, Terrace Ballroom 7-ма Авеню (між 32-33 вул.) в Ню Йорку

- Вступ — 25.00 долярів від особи.
- Зголошення на Бенкет приймає ІВАНКА БЕНЦАЛЬ, (212) 295-9581.
- Окремих запрошень Членкам СУА не висилається.

Нова видавнича серія „Грушевськіяни"

У зв'язку з відзначенням 40-ліття смерти Михайла Грушевського в 1974 році, Українське Історичне Товариство започаткувало нову серію „Грушевськіяна". Як перший випуск нової серії появляється джерельна студія Любомира Винара „Автобіографія Михайла Грушевського з 1906 і 1926 рр., як джерело до вивчення його життя і творчости" (Ню Йорк, Торонто: Серія УІТ „Грушевськіяна" ч.1. 1974. Ціна 2.50 дол.) Автор відомий дослідник життя і творчости М. Грушевського, раніше опублікував праці „Михайло Грушевський і Наукове Товариство ім. Тараса Шевченка (1892-1930)" „Молодість Михайла Грушевського, 1866-1894 (1967), „Михайло Грушевський в боротьбі за український університет" (1968) і цілу низку інших праць присвячених нашому найвидатнішому історикові.

Відзначуючи 40-ліття смерти найвизначнішого українського історика, провідного державного і громадського діяча, неперевершеного організатора української наукової праці Михайла Сергієвича Грушевського виданням нової серії, Українське Історичне Товариство плянує видати цілу низку наукових публікацій присвячених його життю і творчості. В Україні неможливо студіювати творчу спадщину нашого історика, його твори заборонені большевицькою владою. Цей обов'язок спадає на українських і неукраїнських дослідників поза межами України, а в першу чергу на членів Українського Історичного Товариства. У новій серії „Грушевськіяни" крім оригінальних студій, плянується також видати збірник його наукових праць, зокрема тих, що появилися в „Записках НТШ" і київській „Україні", вибірку публіцистичних праць М. Грушевського, монографію присвячену історичній схемі Грушевського і інші видання. Видання будуть появлятися українською і англійською мовами.

В Архіві УІТ збираються матеріяли про Грушевського (спогади, листування, фотографії тощо), а також його друковані праці. Для зреалізування нового видавничого проєкту УІТ створено окремий Видавничий Фонд. Віримо, що українське громадянство і установи спонтанно піддержать цей почин і доможуть видати праці одного з найвидатніших діячів і вчених новітньої України. Окремі особи можуть перебрати меценацтво поодиноких випусків „Грушевськіяни".

Листування і добровільні датки просимо висилати на адресу:

Ukrainian Historian (Hrushevskyj Found)
P. O. Box 312
Kent, Ohio 44240

РЕҐІОНАЛІСТИ ВІДБУЛИ...

(Продовження зі стор. 1-ої)

лотого Поділля (3 т.), Підгаєччина, Зборівщина, Золочівщина, Снятинщина, Гуцульщина, Стрийщина, Станіславщина та ін. До реґіональних видань треба зачислити д-ра Ю. Рабія „Самбірська Богородиця", „РідЛіщинських", неперіодичні видання: „Квітучі Береги", „Голос Підгаєчан", „Снятин", „Гуцулія" та ін.

Д-р Л. Луців подав критичні завваги до совєтського реґіонального збірника „Львівська область", де про його рідне село - Грушову повигадувано небувалі події. І Дурбак обговорив Теребовлянський район із збірника „Тернопільська Область". Скасовано 32 села, що їх влучено до інших. Змінено назви: Різдвяни на Світанок, Кобиловолоки на Жовтневе, Могильниця на Трудове, Гниловоди на Гвардійське, Янів на Долина, Людвиківка на Дворіччя, Хатки на Надрічне, Воля на Дружба, Будзанів на Буданів. Д-р В. Лев ствердив, що скасовано його село Яжів, прилучено до... меншого! В оживленій дискусії висловлено думки, що треба спростувати невірні й вигадані події й факти з життя наших рідних міст і сіл. Можна це робити в чергових реґіональних збірниках, додатках, бюлетенях КРДП чи виданнях НТШ, у пресі поодиноких Комітетів. Односторонні й антиісторичні совєтські реґіональні збірники підтверджують потребу видавання об'єктивних реґіональних збірників на еміґрації.

Д-р В. Верган заторкнув справу студій над українським поселенням в Америці. Про українську еміґрацію появилися книжки: В. Галича, В. Настасівського, М. Павлика, Я. Чижа, у збірниках УНС і УРС є також багато матеріялів. Коли появляться вже всі наші реґіональні збірники, що стосуються України, тоді треба буде видавати збірники про наші поселення в ЗСА, де тепер розвивається т. зв. етнічний рух, що має підтримку уряду й університетів. Беруть у ньому участь: поляки, чехи, мадяри, італійці, порторіканці, навіть мурини, але... не українці! Американські студенти зацікавлені етнічним рухом. Ми повинні притягнути наших студентів до етнічних студій по бібліотеках за матеріялами про нашу еміґрацію. Треба видати історію українського поселення в Америці англійською мовою, загальну а реґіональну по містах. Братусь видав книжку в англійській мові про українців у Рочестері. В Америці є біля 600 українських церков, але не написана їх історія. Ми повинні почати цю працю і передати молодому поколінню, що укріпить його національну базу.

І. Дурбак порушив справу створення Інституту українського села при НТШ для зібрання, опрацювання й видання матеріялів про духове й матеріяльне життя і працю українського села, що за наших часів пережило основну зміну. Цілий спосіб життя, світогляд, світосприймання, традиції, звичаї, духова й матеріяльна культура — переходять радикальні зміни. Майже всі ми, більше чи менше, зв'язані з селом, твердинею українства на рідних землях, що видало наших найбільших людей. Якщо цього не утривалимо у студіях, тоді нащадки не матимуть правдивої картини українського села до колективізації. В дискусії цю пропозицію підтримано.

На закінчення нарад прийнято ряд резолюцій, на основі яких буде вестися під патронатом НТШ праця реґіональних комітетів і товариств.

РИЧАРД НІКСОН ПОКИНУВ ШПИТАЛЬ

Лонґ Біч, Каліфорнія. — У четвер, 14 листопада, колишній президент Ричард Ніксон був звільнений із шпиталю, в якому перебував протягом останніх 3-х тижнів, і вернувся до своєї хати в Сан Клементе. Лікарі заявили, що стан його здоров'я задовільний, але він мусить бути під безперервним медичним наглядом.

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО в Пассейку, Н. Дж.

В неділю 10-го листопада ц.р., тут у Пассейку в Українській Централі відбулось традиційне Листопадове Свято, започатковане співом американського та українського національного гимнів, що їх заінтонувала на фортепіяні Оксана Борбич. Програму Свята відкрив В. Мочула, згадавши про 56-ті роковини Великого Листопада й про ролю УСС-ів у цьому Листопаді. Святочну доповідь виголосив проф. д-р Володимир Стойко. Ірина Халупа продеклямувала вірш „Голос духів", після чого Оксана Борбич і її сестра Ірина, у супроводі ґітари А. Кардашинця, проспівали в'язанку стрілецьких і упівських пісень. Пані Євгенія Цікало прочитала вірші Симоненка. Програму свята закінчено виступом дуету сестер Оксани й Ірини Борбич в супроводі ґітари А. Кардашинця. (пяк)

$120,000 НА ЗБЕРЕЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ В КАНАДІ

Шевченківська Фундація знову одобрила тринадцять нових дотацій і стипендій, що з попередніми сімома субсидіями виплаченими ц. року дає суму $27,400. Ці дотації, разом із субсидіями виплаченими в попередніх роках, дають суму $119,415, які виплачено виключно з чистих прибутків від інвестованого капіталу Шевченківської Фундації на збереження і розвиток української культури в Канаді.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!